Lietas Nr. C20127616
Lietas arhīva Nr. C-1276-16/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Liepājā 2016.gada 26.maijā

Liepājas tiesas tiesnese Inta Pūce rakstveida procesā izskatīja civillietu maksātnespējīgās AS „Liepājas metalurgs" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Tiesa

k o n s t a t ē j a

Liepājas tiesā 2016.gada 15.februārī prasītājas pārstāvis cēlis maza apmēra prasību pret atbildētāju par naudas 525,92 EUR piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājas administrators tās maksātnespējas procesā pieņēma lēmumu veikt parādnieces prioritāro kreditoru (tajā skaitā, darbinieku) prasījumu segšanu un 2015.gada 12.augustā veica naudas izmaksas parādnieka bijušajiem darbiniekiem pieteikto un atzīto kreditoru prasījumu apmierināšanai. Saskaņā ar atbildētāja parakstīto un prasītājas administratoram iesniegto kreditora prasījuma pieteikumu atbildētāja prasījuma apmērs (neto) bija 605,33 Ls jeb 861,31 EUR. Pēc izmaksu veikšanas no darbinieku prasījumu garantijas fonda līdzekļiem (1.maksājums 133,42 Ls jeb 189,84 EUR; 2.maksājums 145,55 EUR), ko veica Maksātnespējas administrācija, atlikušais nesegtais darbinieka prasījums bija 525,92 EUR. Sistēmas kļūdas dēļ, veicot maksājumu, atbildētājam kļūdaini tika pārskaitīti naudas līdzekļi 1051,84 EUR apmērā, kas ir par 525,92 EUR vairāk, nekā atbildētājam pienākas, līdz ar to naudas līdzekļus 525,92 EUR apmērā atbildētājam ir pienākums atmaksāt atpakaļ prasītājai. Lūgums veikt kļūdaini pārmaksāto naudas līdzekļu atmaksu atbildētājam tika izteikts ar elektroniskā pasta starpniecību un nosūtot paziņojumu ierakstītā pasta sūtījumā. Prasītāja nav vēlējusies uzklausīšanu tiesas sēdē. Nauda iemaksājama kontā Nr.LV83PARX0000004670019 AS "Citadele banka".

Prasība pamatota uz Civillikuma 2389., 2390.pantu.

Atbildētājam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmo daļu un 250.^{22} panta pirmo daļu, uz deklarēto dzīvesvietu adresi tika nosūtīts prasības pieteikums un tam pievienotie dokumenti, izskaidrotas procesuālās tiesības, norādīta informācija par tiesas sastāvu un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (lietas 23.,24.lapa). Atbildētājs nav izmantojis savas procesuālās tiesības un nav sniedzis paskaidrojumu par prasību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc deklarētās dzīves vietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīves vietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Civilprocesa likuma 56 ^{1} .panta otrā daļa noteic, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no dokumentu nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmajai daļai, 2016.gada 23.martā pusēm paziņots par datumu, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2016.gada 26.maijā (lietas 29.lapa). Papildus pieteikumi vai lūgumi nav saņemti.

Tiesa secina, ka lieta izskatāma rakstveida procesā.

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Prasītāja cēlusi prasību pret atbildētāju - bijušo uzņēmuma darbinieku, norādot, ka sistēmas kļūdas dēļ atbildētājam viņa pieteiktā kreditora prasījuma 525,92 EUR vietā no uzņēmuma konta bez pamata samaksāta divreiz lielāka summa 1051,84 EUR, ko apliecina šāda pārskaitījuma apliecinošs dokuments (lietas 16.lapa).

Prasība par atbildētājam pārmaksātās naudas atmaksāšanu pamatota uz Civillikuma 2389. un 2390. pantu, kuri paredz atprasījumu jebkāda pamata trūkuma dēļ.

Civiltiesību doktrīnā atzīts, ka atprasījums jebkāda pamata trūkuma dēļ ir iespējams šādos gadījumos: 1)ja izpildījums ir izdarīts uz spēkā neesoša tiesiska darījuma pamata vai vispār bez jebkādas izpildījuma devēja un izpildījuma saņēmēja norunas par tiesisku attiecību nodibināšanu; 2) ja atprasāmais priekšmets ir nonācis atbildētāja mantā nevis ar prasītāja dotu izpildījumu, bet gan citādā veidā. Tātad, prasījuma izlietošana ir iespējama tad, ja priekšmets no prasītāja mantas bez tiesiska pamata ir nonācis atbildētāja mantā, un nav nozīmes tam, kādā veidā šī pāreja uz atbildētāja mantu ir notikusi. Prasītājam ir jāpierāda atprasāmā priekšmeta sākotnējā atrašanās viņa mantā un tas, ka šis priekšmets atrodas atbildētāja mantā bez tiesiska pamata (*sk. Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā.-R.: Mans īpašums,1998,665.lpp.).*

Lai izvērtētu, vai iesniegtā prasība par naudas piedziņu ir pamatota, tiesai jākonstatē, vai minētā naudas summa atrodas pie atbildētājas bez tiesiska pamata un vai šie naudas līdzekļi pieder prasītājai.

Lietā iesniegts bankā veikta maksājuma apliecinājums, ka no prasītājas bankas konta 2015.gada 12.augustā atbildētājam pārskaitīti 1051,84 EUR (lietas 16.lapa). Līdz ar to prasītāja ir pierādījusi, ka atprasāmais priekšmets sākotnēji ir atradies viņa mantā.

Izvērtējot, vai prasības pieteikumā norādītā naudas summa 525,92 EUR atrodas pie atbildētāja bez tiesiska pamata, tiesa ņem vērā, ka atbildētājs ar prasītāju ir sastāvējis darba tiesiskajās attiecībās laikā no 2002.gada 1.novembra līdz 2013.gada 14.novembrim, un sakarā ar uzņēmuma maksātnespējas procesa pasludināšanu, atbilstoši Maksātnespējas likuma prasībām, atbildētājs maksātnespējas procesā uzņēmuma administratoram pieteicis kreditora pretenziju par neizmaksātās darba samaksas, atlīdzības par ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu un atlaišanas pabalsta piedziņu, kopā

par 605,33 Ls jeb 861,31 EUR piedziņu (lietas 5.-9.lapa).

Administrators 2013.gada 6.decembrī pieņēmis lēmumu atzīt /pers. A/ pieteikto kreditora prasījumu 605,33 Ls jeb 861,31 EUR (lietas 10.,11.lapa). Tiesai nav informācijas, ka minētais administratora lēmums būtu pārsūdzēts.

Atbilstoši likuma "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā" un MK 2011.gada 27.decembra noteikumu Nr.995 "Maksātnespējīgo darba devēju darbinieku prasījumu apmierināšanas un administratora atlīdzības izmaksas kārtību" prasībām Maksātnespējas administrācija 2014.gada 29.janvārī pieņēmusi lēmumu par darbinieku prasījumu apmierināšanu, ar kuru atbildētājam piešķirts atlaišanas pabalsts 189,84 EUR, savukārt 2014.gada 17.martā Maksātnespējas administrācija pieņēmusi lēmumu par darbinieku prasījumu apmierināšanu, ar kuru atbildētājam piešķirta darba samaksas atlīdzība un atlīdzība par ikgadējo atvaļinājumu, kopā 145,55 EUR (lietas 12.-15.lapa).

Līdz ar to pēc izmaksu veikšanas no darbinieku prasījumu garantijas fonda līdzekļiem (1.maksājums 189,84 EUR; 2.maksājums 145,55 EUR), ko veica Maksātnespējas administrācija, atlikušais nesegtais darbinieka prasījums pret prasītāju bija 525,92 EUR (861,31 EUR – 189,84 EUR – 145,55 EUR = 525,92 EUR).

Atbildētājs nav apstrīdējis, ka ir iepriekš minētās summas no garantiju fonda saņēmis, līdz ar to atbildētājam bija likumīgs pamats saņemt no prasītājas atlikušos 525,92 EUR, kuru samaksa atbildētājam izriet no darba tiesiskajām attiecībām, kuras pastāvēja starp pusēm.

Konstatēts, ka prasītāja atbildētājam samaksājusi 1051,84 EUR, kas divas reizes pārsniedz to summu, kuru atbildētājam bija likumīgs pamats saņemt, tādējādi no prasītājas līdzekļiem izmaksātā un atbildētājam pārmaksātā summa (1051,84-525,92) 525,92 EUR atrodas pie atbildētāja bez jebkāda tiesiska pamata.

Tiesa nekonstatē, ka pušu starpā būtu kādas citas saistības vai tiesas nolēmums, kas juridiski pamatotu un attaisnotu konkrēto prasītājam piederošo naudas līdzekļu atrašanos atbildētāja mantā.

Par cik darba tiesiskās attiecības starp pusēm vairs nepastāv, prasītājai nav iespējas piedzīt no darba tiesiskajām attiecībām izrietošo pārmaksāto summu, pamatojot piedziņu uz Darba likuma normām.

Prasītāja līdz prasības pieteikuma iesniegšanai tiesā vairākkārt lūgusi atbildētāju labprātīgi atgriezt pārmaksāto naudu, nosūtot brīdinājumus gan elektroniskā veidā, gan ierakstītā pasta sūtījumā (lietas 17.-22.lapa). Atbildētājs nevarēja nebūt informēts par to, cik liels ir viņa kreditora prasījums un ka viņam nav likumīga pamata saņemt no prasītājas lielāku summu par to, kāds ir viņa kreditora prasījums, kas vienlaicīgi ir prasītājas neizpildītā saistība pret viņu.

Atbilstoši Maksātnespējas likuma normām administratoram ir pienākums kreditoru interesēs veikt tiesiskas darbības, lai atgūtu parādnieka mantu.

Tiesa uzskata, ka prasītāja ir pierādījusi, ka atbildētājam izmaksātie naudas līdzekļi 525,92 EUR apmērā pieder tai, un ka tie atrodas pie atbildētāja bez tiesiska pamata. Tā kā prasītāja lūdz piedzīt 525,92 EUR.

Tiesa nav ieguvusi pierādījumus, ka parāda samaksa būtu veikta. Atbildētājs nav apstrīdējis prasītājas aprēķinu un nav iesniedzis pierādījumus, ka parāds ir samaksāts.

Civillikuma 1838.pants noteic, to, ka samaksa veikta jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punktu prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, tad, ievērojot Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktu un 42.panta pirmo daļu, no atbildētāja par labu valstij ir piedzenama valsts nodeva 78,89 EUR un tiesas faktiskie izdevumu par pavēstu un citu tiesas dokumentu nosūtīšanu izdevumi 5,22 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Tiesa atzīst, ka atbildētājam nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 10., 97., 193., 195., 250.[25] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt prasību.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu maksātnespējīgajai AS „Liepājas metalurgs", reģistrācijas Nr.40003014197, parādu 525,92 EUR (piecus simtus divdesmit piecus *euro* deviņdesmit divus centus), ko veido pamatparāds.

Nauda iemaksājama AS "Citadele banka" kontā Nr. LV83PARX0000004670019.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,22 EUR (piecus *euro* divdesmit divus centus) un valsts nodevu 78,89 EUR (septiņdesmit astoņus *euro* astoņdesmit deviņus centus).

Valsts nodeva iemaksājama:

Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka Valsts kase, BIC kods TRELLV22.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami:

Saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22.

Noteikt atbildētājam 10 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas tā labprātīgai izpildei. Izskaidrojot, ka samaksu apliecinoši dokumenti par tiesas izdevumu samaksu valsts labā jāiesniedz/jāatsūta Liepājas tiesas kancelejai, Republikas ielā 14, Liepājā, LV 3401.

Spriedumu, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Tiesnese I.Pūce